

सोरु गाउँपालिका द्वारा प्रकाशित

स्थानीय राजपत्र

खण्ड: १

संख्या: १७

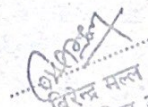
मिति: २०८०/०२/०७

भाग-२

सोरु गाउँपालिकाको

“सोरु गाउँपालिकाका विद्यालयमा रिक्त हुने विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०”

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ तथा सोरु गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७९ को दफा ४ बमोजिम सोरु गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी सर्वसाधारणको जानकारीको लागि स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरिएको छ ।

बिरेन्द्र श्रेष्ठ
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

प्रस्तावना: सोरु गाउँपालिका अन्तर्गत विद्यालयमा रिक्त हुने विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूको नियुक्ति प्रकृयालाई व्यवस्थित गर्ने वञ्छनीय भएकोले स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ तथा सोरु गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन, २०७९ को दफा ४ बमोजिम सोरु गाउँ कार्यपालिकाले यो कार्यविधि स्वीकृत गरी जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १

संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

१. यस कार्यविधिको नाम “सोरु गाउँपालिकाका विद्यालयमा रिक्त हुने विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी नियुक्ति सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०” रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि सोरु गाउँपालिकाको गाउँ कार्यपालिकाले स्वीकृत गरे पश्चात तुरुन्त लागु हुनेछ ।

परिच्छेद २

परिभाषा

३. विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा:

- क) गाउँपालिका भन्नाले सोरु गाउँपालिकालाई सम्झनु पर्दछ ।
- ख) कार्यलय भन्नाले सोरु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ग) शिक्षा शाखा भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखालाई सम्झनु पर्दछ ।
- घ) विद्यालय भन्नाले नेपाल सरकारबाट नियमित रुपमा अनुदान पाउने गरी अनुमती वा स्वीकृत प्राप्त सामुदायिक विद्यालय तथा समुदायमा आधारित बालविकास केन्द्रलाई समेत सम्झनु पर्दछ ।
- ङ) शिक्षक सेवा आयोग भन्नाले सधिय कानुन अनुसार गठित शिक्षा सेवा आयोग सम्झनु पर्छ । यो शव्दले प्रादेशिक स्तरमा शिक्षक सेवा आयोग गठन भएमा आयोगलाई समेत जनाउने छ ।
- च) शिक्षा समिति भन्नाले सोरु गाउँपालिकाको शिक्षा समितिलाई सम्झनु पर्दछ ।
- छ) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत भन्नाले सोरु गाउँपालिकाको प्रशासकिय प्रमुखका रुपमा कार्य गर्ने जिम्मेवारी पाएको कर्मचारी सम्झनु पर्दछ ।
- ज) शिक्षा अधिकृत भन्नाले गाउँपालिकाको शिक्षा युवा तथा खेलकुद विकास शाखाको शाखा प्रमुखको रुपमा कार्यरत कर्मचारी सम्झनु पर्दछ ।

परिच्छेद ३

विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी विज्ञापन सम्बन्धी व्यवस्था

- क) विद्यालयले विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूको पद रिक्त भई पदपूर्ति गर्नको लागि रिक्त भएको विवरण खुल्ने गरी विद्यालय व्यवस्थापन समितिको निर्णय सहित शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा विज्ञापनको अनुमतिको लागि कार्यालय मार्फत शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखामा निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

बिरेन्द्र भल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

ख) विद्यालयले विज्ञापनको अनुमति प्राप्त गरे पछि रिक्त पदमा भर्नापुर्ति गर्नको लागि कम्तीमा १५ दिनको सार्वजनिक सुचना तयार गरी विद्यालय रहेको सम्बन्धित वडा कार्यालयमा गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको सुचना पाटीमा टाँस गरी सोको मुचुल्का समेत गराउनु पर्ने छ । साथै त्यस्तो सुचना सुरु गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयको वेबसाईटमा राख्ने वा दैनिक प्रकाशीत हुने कुनै एक पत्रिकामा राख्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्ने छ ।

ग) विद्यालयले विज्ञापन गर्दा विज्ञापन नम्बर, उमेदवारको उमेर हद, न्युनतम शैक्षिक योग्यता, नेपाली नागरिकताको प्रमाण पत्र, आवश्यक कागजात, दरखास्त दस्तुर, सेवा सुविधा, दरखास्त दिने मिति, सम्पर्क मिति, शिक्षा ऐन, नियमावली बमोजिम कुनै अयोग्य नरहेको, सम्पर्क ठेगान लगाएत उमेदवारको आवश्यक पर्ने विवरण माग गरी विज्ञापन गर्नु पर्नेछ ।

घ) विद्यालयले निर्धारण गरेको समय सम्म उमेदवारबाट प्राप्त हुन आएको निवेदन, विज्ञापनमा उल्लेख भए बमोजिमका कागजात प्राप्त भए नभएको यकिन गरी रित्तपुर्वक प्राप्त भएका निवेदन मात्र विद्यालयमा दर्ता गरी राख्नु पर्नेछ ।

परिच्छेद ४

विद्यालय सहायक कर्मचारी, बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहायोगी कर्मचारी छनौट समिति

४. विद्यालयमा रिक्त भएका विद्यालय सहायक कर्मचारी, बाल विकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूको पदपुर्ति गर्न सिफारिसका लागि देहाएका शिक्षक तथा कर्मचारी छनौट समिति रहनेछ ।

क) सम्बन्धित विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष वा निजले तोकेको सो समितिको सदस्य - अध्यक्ष

ख) गाउँपालिकाको शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको शाखाको कर्मचारी- सदस्य

ग) बालविकास सहज कर्ता तथा विद्यालय सहयोगी कर्मचारी छनौटको लागि कार्यालयमा प्राथमिक, निम्न माध्यमिक तहको विषय विशेषज्ञको रुपमा सुचिकृत भएका विषय विशेषज्ञ मध्यबाट शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको शाखा प्रमुखले छनौट गरेको २ जना - सदस्य

घ) विद्यालय सहायक कर्मचारी छनौटको लागि कार्यालयमा निम्न माध्यमिक तथा माध्यमीक तहको गणित, लेखा, अर्थशास्त्र र विज्ञान विषयको लागि विषय विशेषज्ञको रुपमा सुचिकृत भएका विशेषज्ञ मध्यबाट छनौट गरेको २ जना - सदस्य

ङ) सम्बन्धित विद्यालयको प्रधानध्यापक वा सामुदायिक बालविकास केन्द्रको सहजकर्ता नियुक्तीको हकमा शिक्षा, युवा तथा खेलकुद शाखाको शाखा प्रमुखले तोकेको शाखाको कर्मचारी - सदस्य सचिव

परिच्छेद ५

परीक्षाको पाठ्यक्रम

क) विद्यालयमा रिक्त हुने विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रम अनुसुचि १ बमोजिम हुनेछ ।

ख) विद्यालयमा रिक्त हुने बाल विकास सहज कर्ताहरूको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रम अनुसुचि २ बमोजिम हुनेछ ।

ग) विद्यालयमा रिक्त हुने विद्यालय सहायक कर्मचारीहरूको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रम अनुसुचि ३ बमोजिम हुनेछ ।

विरन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

परिच्छेद ६

शैक्षिक योग्यता

- क) विद्यालय सहयोगी कर्मचारीहरूका लागि कक्षा ८ पास गरेको र बाल विकास सहजकर्ताको न्युनतम शैक्षिक योग्यता न्युनतम तथा एस.एल.सी वा एस.इ.इ उत्तिर्ण वा सो सरह हुनेछ ।
- ख) विद्यालय सहायक कर्मचारीहरूको लागि न्युनतम शैक्षिक योग्यता शिक्षा, व्यवस्थापन, मानवशास्त्र तथा विज्ञान सङ्गै अन्तर्गतका जुन सुकै विषयमा १२ कक्षा उत्तिर्ण वा सो सरह हुनेछ ।

परिच्छेद ७

आचार संहिता र प्रश्न पत्र निर्माण प्रकृया

- क) परीक्षार्थीहरूले परिक्षा अवधिभर मोबाईल फोन स्विच अफ गरी मोबाईल साथमा राख्न पाउने छैनन् । विषय विज्ञले विद्यालय सहयोगी कर्मचारी छनौटको लागि तोकिए अनुसारको पाठ्यक्रमको अधिनमा रहेर परिक्षा सञ्चालन हुने दिन प्रश्न पत्र निर्माण गर्नु पर्नेछ ।
- ख) तोकिएको पाठ्यक्रमका आधारमा वस्तुगत परीक्षाको उत्तर पुस्तीका छुट्टै छुट्टै हुनेछ । विषयगत परीक्षाको उत्तर पुस्तीकाको अनिवार्य रूपमा कोडिङ गरी सके पछि जाँचको लागि विषय विज्ञलाई उत्तर पुस्तीका प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- ग) परिक्षा सञ्चालनको क्रममा विषय विशेषज्ञले परीक्षाल भित्र प्रवेश गर्न पाइने छैन ।

परिच्छेद ८

बाफिएमा अमान्य हुने

यस कार्यविधिको कुनै व्यवस्था प्रचलित कानुनसँग बाफिएमा बाफिएको हदसम्म कार्यविधिको व्यवस्था हुनेछ ।

परिच्छेद ९

विविध

- क) कार्यविधिको व्याख्या: यस कार्यविधिमा उल्लेखित कुनै विषयमा द्विविधा उत्पन्न भएमा वा अस्पष्टता रहेमा त्यसको अन्तिम व्याख्या गाउँ कार्यपालिकाले गर्ने छ । साथै यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको व्यवस्था यसै बमोजिम छ र उल्लेख नभएको व्यवस्था प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।
- ख) कार्यविधि संशोधन: यस कार्यविधिका प्रावधानहरूमा गाउँ कार्यपालिकाले आवश्यक संशोधन गर्न सक्नेछ ।

अनुसुचि १

परिच्छेद ५ दफा १ सँग सम्वन्धित

विद्यालयमा रीक्त हुने विद्यालय सहयोगी कर्मचारीको नियुक्तिको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रम:
लिखित परीक्षाको योजना

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	उत्तीर्णाङ्क	प्रति	प्रश्नपरीक्षा प्रणाली	समय	कैफियत
				अङ्कभार			

बिरेन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

सामान्य परीक्षा	४०	२०	२०	२	वस्तुगत/	३० मि.
(वस्तुगत/ बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) प्रथम चरण					बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू	
विषयगत परीक्षा	३०	१२	६	५		
दोस्रो चरण						

अन्तर्वाताको योजना

१. शैक्षिक योग्यता बापत ८ अङ्क

विद्यालय सहयोगी कर्मचारी र बाल विकास सहज कर्तकोरुपमा सेवा प्रवेश गर्न तोकिएको न्युनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा तेस्रो र दोस्रो श्रेणी भए दुई अङ्क र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी ३, द्वितीय श्रेणी २ तृतीय श्रेणी १ अङ्क ।

२. अन्तर्वाता बापत १२ अङ्क (व्यक्तित्व/आचरण -३, विषय वस्तुको ज्ञान-७ प्रस्तुतीकरण-२) तर अन्तर्वाताको अङ्क दिदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनु पर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनु पर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्ने छ ।

खण्ड (क) वस्तुगत प्रश्नहरू (सामान्य ज्ञान)

पूर्णाङ्क: ४०

उत्तीर्णङ्क: २०

समय: ३० मि.

क्र.सं. विषय वस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्नको अङ्क भार
१ नेपालको भुगोल (भौगोलिक विविधता, स्थानीय तह, ताल, नदी, हिमाल)	२	२
२ नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास	३	२
३ पूर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू	३	२
४ पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारण र स्थानीय पाठ्यक्रम	२	२
५ शैक्षिक संगठन: कक्षा शिक्षा, बहुभाषिक शिक्षा, विषय शिक्षा, मिश्रित शिक्षा	२	२
६ नेपालको संविधान (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था) शिक्षा ऐन, २०७३, शिक्षा नियमावली २०७३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले गरेको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था र शिक्षा सम्बन्धी समसामयिक जानकारी	२	२

विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम

पुर्णाङ्क: ३०

उत्तीर्णाङ्क: १२

समय: १ घण्टा

क्र.सं.	विषय वस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अङ्कभार
१	प्रथमिक उपचार: परिचय, महत्व, पारिवारिक	११ वटा	५

विरन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

- सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, घर, विद्यालय र खेल मैदानमा हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू
२	विद्यालय समुदाय सम्बन्ध: विद्यालयको विकासमा १ वटा समुदायको सहभागिता र दायित्व, समुदायको विकासमा विद्यालयको योगदान, विद्यालय समुदाय बीच सम्बन्ध	५
३	व्यक्तिगत स्वच्छता तथा वातावरणीय सरसफाई: १ वटा व्यक्तिगत सरसफाई वातावरणीय सरसफाई, फोहर व्यवस्थापन	५
४	स्थानीय पाठ्यक्रम: परिचय, महत्व र विद्यालय तहमा १ वटा स्थानीय पाठ्यक्रम सम्बन्धमा भएको व्यवस्था, स्थानीय स्तरका शिक्षण सामाग्रहरू	५
५	बाल मनोविज्ञान: अर्थ महत्व र आवश्यकता, पूर्व १ वटा बाल्यावस्था, परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव रुचिहरू, संकेतहरू, पूर्व बाल्यावस्थाका विद्यार्थीको सुरक्षित विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका	५
६	विद्यालय दिवा खाजा कार्यक्रम, विद्यालयमा दिवा खाजा १ वटा कार्यक्रम सञ्चालन तथा व्यवस्थापनको तरीका, दैनिक दिवा खाजा व्यवस्थापनका तरीका, दैनिक दिवा खाजा व्यवस्थापनका लागि स्थानिय स्तरमा उत्पदन हुने परीकारहरू आदि ।	५

द्रष्टव्य:

१. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहु वैकल्पिक प्रश्नहरू) को लागि ३० मि. समय निर्धारण गरीएको छ ।
२. विषयगत परीक्षाको लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।
३. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहु वैकल्पिक प्रश्नहरू) का प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वपत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कटौत गरिने छैन ।
४. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जे सुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नितिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
५. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहु वैकल्पिक प्रश्नहरू) मा उत्तिर्ण गरेका उमेदवारहरूलाई मात्र विषयगत परीक्षामा सम्मिलीत गराईनेछ ।
६. यो पाठ्यक्रम यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

अनुसूचि २

विरेन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासनिक अधिकृत

परिच्छेद ५ दफा २ सँग सम्बन्धीत

विद्यालयमा रीत हुने बाल विकास सहज कर्ताको नियुक्तिको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रम

लिखित परीक्षाको योजना

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्न अङ्क	भार परीक्षा प्रणाली	समय
सामान्य परीक्षा (वस्तुगत ४० बहुवैकलीक प्रश्नहरू) प्रथम चरण	४०	२०	२०	२	वस्तुगत बहुवैकलीक	३० मिनेट
विषयगत परीक्षा दोस्रो चरण	४०	१६	८	५	विषयगत विश्लेषणात्मक	१ घण्टा ३० मि.

अन्तर्वार्ताको योजना

१. शैक्षिक योग्यता बापत ८ अङ्क

विद्यालय सहयोगी कर्मचारी र बाल विकास सहज कर्ताको रूपमा सेवा प्रवेश गर्न तोकिएको न्युनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा तेस्रो र दोस्रो श्रेणी भए दुई अङ्क र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी ३, द्वितीय श्रेणी २ तृतीय श्रेणी १ अङ्क।

२. अन्तर्वार्ता बापत १२ अङ्क (व्यक्तित्व/आचरण -३, विषय वस्तुको ज्ञान-७ प्रस्तुतीकरण-२) तर अन्तर्वार्ताको अङ्क दिदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनु पर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनु पर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्ने छ।

खण्ड (क) वस्तुगत प्रश्नहरू (सामान्य ज्ञान)

पूर्णाङ्क ४० उत्तिर्णाङ्क २० समय: ३० मि.

क्र.सं.	विषय वस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्नको अङ्क
१	नेपालको भूगोल (भौगोलिक विविधता, स्थानीय तह, ताल, नदी, हिमाल)	२	२
२	नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास	१	२
३	शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, उद्देश्यहरू र कार्यहरू	२	२
४	शिक्षा मनोविज्ञान: अर्थ अवधारणा, आवश्यकता र महत्व	२	२
५	मानव विकास: वृद्धि र विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू	२	२
६	पूर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू	२	२
७	पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारण र स्थानीय पाठ्यक्रम	२	२
८	शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठ योजना	२	२
९	शैक्षिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षा, बहुभाषिक शिक्षण, विषय शिक्षा, मिश्रित शिक्षा	२	२
१०	नेपालको संविधान (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था) शिक्षा ऐन, २०८०, शिक्षा नियमावली २०८०, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले गरेको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था र शिक्षा सम्बन्धी समसामयिक जानकारी	२	२

विरेन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम

पुर्णाङ्क: ४०

उत्तिर्णाङ्क: १६

समय: १ घण्टा ३० मि.

क्र.सं. विषय वस्तुको क्षेत्र

प्रश्न संख्या अङ्कभार

- १ शैक्षिक योजना: परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग (वार्षिक कार्य तालिका, १ वटा ५
वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना, दैनिक पाठ्य योजना र दैनिक कार्यतालिका)
कक्षा कोठा व्यवस्थापन (अवधारण र महत्व, कक्षा कोठाको वातावरण र बसाई
व्यवस्थापन)।
- २ शैक्षिक व्यवस्थापन: कक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण, विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण,
कक्षा कोठामा विविधता व्यवस्थापन (भाषिक, सामाजिक, सिकाई क्षमता, बौद्धिक र
शारीरिक)।
- ३ शैक्षिक सामग्री र शैक्षिक सुधार: शैक्षिक सामग्रीको प्रकार र निर्माण, प्रथामिकता १ वटा ५
तहमा अध्यापन हुने विषयहरूको विषयगत शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोग।
- ४ विद्यालय समुदाय सम्बन्ध: विद्यालयको विकासमा समुदायको सहभागिता र
दयित्व, समुदायको विकासमा विद्यालयको योगदान, विद्यालय र समुदाय विच सम्बन्ध
- ५ व्यक्तिगत स्वच्छता तथा वातावरणीय सरसफाई, फोहर व्यवस्थापन १ वटा
- ६ प्राथमिक उपचार: परिचय, महत्व, पारिवारिक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, घर,
विद्यालय र खेलमैदान हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपाहरु ५
- ७ पाठ्यक्रम: अर्थ, परिभाषा, महत्व, तत्वहरु, पाठ्यक्रम सम्बन्धमा भएको व्यवस्था १ वटा
- ८ स्थानीय पाठ्यक्रम: परिचय, महत्व र विद्यालय तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम सम्बन्धमा
भएको व्यवस्था। ५
- ९ बाल मनोविज्ञान: अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व १ वटा
- १० मानव वृद्धि र विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, मानव विकासका विशेषताहरु र
मानव विकासका चरणहरु। ५
- ११ पूर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरु, शारीरिक र संवेगात्मक १ वटा
परिवर्तन तथा प्रभाव, रुचिहरु, संकेतहरु, पूर्व बाल्यवस्थाको विद्यार्थीको सुरक्षित
विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका। ५
- १२ सिकाई: अर्थ, स्वरूप र शैलिहरु, परिपक्वता र सिकाई बीच अन्तर सम्बन्ध,
स्वप्रतिबिम्बन र सिकाई, सिकाईमा स्थानान्तरण, स्मरण र विस्मरण, उत्प्रेरणा र
सिकाई।
- १३ शिक्षण विधिको वर्गीकरण र प्रयोग, शिक्षक निर्देशिकासंग शिक्षण विधिको सम्बन्ध १ वटा
- १४ शैक्षणिक विधिको वर्गीकरण र प्रयोग शिक्षक निर्देशिकासंग शिक्षण विधिको सम्बन्ध ५
- १५ परीक्षा र मूल्याङ्कन: परीक्षाको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरु, शिक्षक निर्मित परीक्षा १ वटा
रस्त्रीकृत परीक्षा, मूल्याङ्कनको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरु, मूल्याङ्कनका साधनहरु
र प्रयोग र प्राथमिक तहमा प्रयोग हुने मूल्याङ्कनका विधि तथा प्रकृयाहरु। ५
- १६ मूल्याङ्कनका अन्य साधनहरु: अवलोकन, श्रेणी मापन, रुजु सुची, सञ्चित अभिलेख,
घटनावृत्त अभिलेख र कार्य सञ्चयिका

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

द्रष्टव्यः

१. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकलीक प्रश्नहरू) को लागि ३० मिनेट समय निर्धारण गरीएको छ ।
२. विषयगत परीक्षाको लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।
३. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकलीक प्रश्नहरू) का प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वपत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ, तर उत्तर नदिएमा अङ्क कटौत गरिने छैन ।
४. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जे सुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नितिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा वप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
५. सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकलीक प्रश्नहरू) मा उत्तिर्ण गरेका उमेदवारहरूलाई मात्र विषयगत परीक्षामा सम्मिलीत गराईनेछ ।
६. यो पाठ्यक्रम यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

अनुसूचि ३

परिच्छेद ५ दफा ३ सँग सम्बन्धीत

विद्यालयमा रीक्त हुने विद्यलय सहायक कर्मचारी नियुक्तिको लागि लिईने परीक्षाको पाठ्यक्रमः

लिखित परीक्षाको योजना

विषय क्षेत्र	पुर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	प्रति अङ्कभार	प्रश्नपरीक्षा प्रणाली	समय
सामान्य परीक्षा (वस्तुगत बहुवैकलीक प्रश्नहरू) प्रथम चरण	४०	२०	२०	२	वस्तुगत बहुवैकलीक	३० मिनेट
विषयगत परीक्षा दोस्रो चरण	४०	१६	८	५	विषयगत विश्लेषणात्मक	१ घण्टा ३० मि

अन्तर्वाताको योजना

१. शैक्षिक योग्यता वापत ८ अङ्क

विद्यालय सहयोगी कर्मचारी र बाल विकास सहज कर्तकोरूपमा सेवा प्रवेश गर्न तोकिएको न्युनतम शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी भएमा तेस्रो र दोस्रो श्रेणी भए दुई अङ्क र सेवा प्रवेशको लागि तोकिएको शैक्षिक योग्यता भन्दा माथिल्लो शैक्षिक योग्यताको प्रथम श्रेणी ३, द्वितीय श्रेणी २ तृतीय श्रेणी १ अङ्क ।

२. अन्तर्वाता वापत १२ अङ्क (व्यक्तित्व/आचरण -३, विषय वस्तुको ज्ञान-७ प्रस्तुतीकरण-२) तर अन्तर्वाताको अङ्क दिदा कुनै उम्मेदवारलाई ३५ प्रतिशत भन्दा कम र ७० प्रतिशत भन्दा बढी दिनु पर्ने भएमा त्यस्तो अङ्क दिनु पर्ने स्पष्ट कारण खुलाउनु पर्ने छ ।

खण्ड क वस्तुगत प्रश्नहरू (सामान्य ज्ञान)

पुर्णाङ्क ४०

उत्तीर्णाङ्क २०

समय: ३० मि.

विरन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

क्र.सं.	विषय वस्तु तथा क्षेत्र	प्रश्न संख्या	प्रति प्रश्नको अङ्क भार
१	नेपालको भूगोल (भौगोलिक विविधता, स्थानीय तह, ताल, नदी, हिमाल)	२	२
२	नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास	१	२
३	शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, उद्देश्यहरू र कार्यहरू	२	२
४	शिक्षा मनोविज्ञान: अर्थ अवधारणा, आवश्यकता र महत्व	२	२
५	मानव विकास: वृद्धि र विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू	२	२
६	पुर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू	२	२
७	पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारण र स्थानीय पाठ्यक्रम	२	२
८	शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना र दैनिक पाठ योजना	२	२
९	शैक्षिक संगठन: कक्षा शिक्षण, बहुभाषिक शिक्षण, विषय शिक्षण, मिश्रित शिक्षण	२	२
१०	नेपालको संविधान (शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था) शिक्षा ऐन, २०८०, शिक्षा नियमावली २०८०, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनले गरेको शिक्षा सम्बन्धी व्यवस्था र शिक्षा सम्बन्धी समसामयिक जानकारी	२	२

विषयगत परीक्षाको पाठ्यक्रम

पूर्णाङ्क: ४०

उत्तिर्णाङ्क: १६

समय: १ घण्टा ३० मि.

क्र.सं.	विषय वस्तुको क्षेत्र	प्रश्न संख्या	अङ्क भार
१	शैक्षिक योजना: परिचय, आवश्यकता, निर्माण र प्रयोग (वार्षिक कार्य, तालिका, १ वटा वार्षिक शैक्षिक योजना, एकाई योजना, दैनिक पाठ्य योजना र दैनिक कार्यतालिका) कक्षाकोठा व्यवस्थापन (अवधारण र महत्व, कक्षाकोठाको वातावरण र बसाई व्यवस्थापन) ।	१ वटा	५
२	शैक्षिक व्यवस्थापन: कक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण, विषय शिक्षण र बहुकक्षा शिक्षण, कक्षा कोठामा विविधता व्यवस्थापन (भाषिक, सामाजिक, सिकाई क्षमता, बौद्धिक र शारीरिक) ।	१ वटा	५
३	शैक्षिक सामग्री र शैक्षिक सुधार: शैक्षिक सामग्रीको प्रकार र निर्माण, प्रथमिकता १ वटा तहमा अध्यापन हुने विषयहरूको विषयगत शैक्षिक सामग्री निर्माण र प्रयोग ।	१ वटा	५
४	विद्यालय समुदाय सम्बन्ध: विद्यालयको विकासमा समुदायको सहभागिता र दायित्व, समुदायको विकासमा विद्यालयको योगदान, विद्यालय र समुदाय बिच सम्बन्ध	१ वटा	५
५	व्यक्तिगत स्वच्छता तथा वातावरणीय सरसफाई, फोहर व्यवस्थापन	१ वटा	५
६	प्राथमिक उपचार: परिचय, महत्व, पारिवारीक र सामुदायिक स्वास्थ्य सेवा, घर, विद्यालय र खेल मैदान हुने दुर्घटना, प्राथमिक उपचार तथा दुर्घटनाबाट बच्ने उपायहरू	१ वटा	५
७	पाठ्यक्रम: अर्थ, परिभाषा, महत्व, तत्वहरू, पाठ्यक्रम सम्बन्धमा भएको व्यवस्था	१ वटा	५
८	स्थानीय पाठ्यक्रम: परिचय, महत्व र विद्यालय तहमा स्थानीय पाठ्यक्रम सम्बन्धमा भएको व्यवस्था	१ वटा	५

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

- ९ बाल मनोविज्ञान: अर्थ, क्षेत्र, आवश्यकता र महत्व १ वटा
- १० मानव वृद्धि र विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, मानव विकासको विशेषताहरू र मानव विकासका चरणहरू ५
- ११ पूर्व बाल्यवस्था: परिचय, विकासात्मक कार्य, विशेषताहरू, शारीरिक र संवेगात्मक परिवर्तन तथा प्रभाव, रुचिहरू, संकेतहरू, पूर्व बाल्यवस्थाको विद्यार्थीको सुरक्षित विकासमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका ५
- १२ सिकाई: अर्थ, स्वरूप र शैलिहरू, परिपक्वता र सिकाई बीच अन्तर सम्बन्ध, स्वप्रतिबिम्बन र सिकाई, सिकाईमा स्थानान्तरण, स्मरण र विस्मरण, उत्प्रेरणा र सिकाई
- १३ शिक्षण विधिको वर्गीकरण र प्रयोग, शिक्षक निर्देशिकासँग शिक्षण विधिको सम्बन्ध १ वटा
- १४ शैक्षणिक विधिको वर्गीकरण र प्रयोग शिक्षक निर्देशिकासँग शिक्षण विधिको सम्बन्ध ५
- १५ परीक्षा र मूल्याङ्कन: परीक्षाको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, शिक्षक निर्मित परीक्षा र स्तरीकृत परीक्षा, मूल्याङ्कनको अवधारणा, उद्देश्य, प्रकारहरू, मूल्याङ्कनका साधनहरू र प्रयोग र प्राथमिक तहमा प्रयोग हुने मूल्याङ्कनका विधि तथा प्रकृयाहरू ५
- १६ मूल्याङ्कनका अन्य साधनहरू: अवलोकन, श्रेणीमापन, रुजु सुची, सञ्चित अभिलेख, घटनावृत्त अभिलेख र कार्य सञ्चयिकरण

द्रष्टव्य:

- सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) को लागि ३० मि. समय निर्धारण गरीएको छ ।
- विषयगत परीक्षाको लागि १ घण्टा ३० मिनेट समय निर्धारण गरिएको छ ।
- सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) का प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर वपत २० प्रतिशत अङ्क कटौत गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कटौत गरिने छैन ।
- यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयमा जे सुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नितिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- सामान्य परीक्षा (वस्तुगत, बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू) मा उत्तिर्ण गरेका उमेदवारहरूलाई मात्र विषयगत परीक्षामा सम्मिलीत गराईनेछ ।
- यो पाठ्यक्रम यो कार्यविधि स्वीकृत भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

(Signature)
 विरेन्द्र मल्ल
 प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

प्रमाणीकरण मिति: २०८०।०२।०७

आज्ञाले

नाम: विरेन्द्र मल्ल

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

विरेन्द्र मल्ल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत